

แนวทางดำเนินการกรณีบริษัทจดทะเบียนกระจายการถือหุ้นรายย่อยไม่ครบถ้วน

ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้การกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free Float) เป็นคุณสมบัติประการหนึ่งในการเข้าจดทะเบียนและตามประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การดำรงสถานะการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2550 ได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องดำรงการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยไว้ภายหลังเป็นบริษัทจดทะเบียน ซึ่งบริษัทจดทะเบียนที่ไม่สามารถดำรงคุณสมบัติดังกล่าวได้ต้องปฏิบัติตามแนวทางการกรณีบริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายรายย่อยไม่ครบถ้วน

1. หลักการและเหตุผล

สภาพคล่องของหลักทรัพย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะเพิ่มความน่าสนใจในการลงทุนให้แก่บริษัทจดทะเบียน อันจะส่งผลให้บริษัทจดทะเบียนสามารถระดมทุนได้ง่ายและประสบความสำเร็จ ซึ่งที่ผ่านมาตลาดหลักทรัพย์ได้ปรับปรุงมาตรการดำเนินการกับบริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่ครบถ้วน โดยนำมาตรการคิดค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มมาใช้เมื่อบริษัทจดทะเบียนมีการกระจายการถือหุ้นดังกล่าวไม่ครบถ้วนเป็นปีที่ 2 ขึ้นไปจนกว่าบริษัทจดทะเบียนจะแก้ไขเหตุดังกล่าวได้ โดยอัตราค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาและจำนวนการกระจายผู้ถือหุ้นรายย่อยที่บริษัทจดทะเบียนยังไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ นั้น

2. นิยามของผู้ถือหุ้นรายย่อย

ผู้ถือหุ้นรายย่อยหมายถึงผู้ถือหุ้นสามัญที่ได้เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน (Strategic Shareholders) โดยผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน (Strategic Shareholders) หมายถึงผู้มีอำนาจควบคุมและหมายรวมถึงผู้ถือหุ้นตามเอกสารแนบ 1

3. เกณฑ์ในการพิจารณา

บริษัทจดทะเบียนจะขาดคุณสมบัติด้านการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย หากบริษัทจดทะเบียนมีจำนวนผู้ถือหุ้นสามัญรายย่อยน้อยกว่า 150 ราย หรือผู้ถือหุ้นดังกล่าวถือหุ้นรวมกันน้อยกว่าร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้ว ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์จะพิจารณาจากรายชื่อผู้ถือหุ้น ณ วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นเพื่อสิทธิในการเข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัทจดทะเบียน

อนึ่ง ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนใดที่ได้รับการผ่อนผันคุณสมบัติการกระจายการถือหุ้น ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ว่าด้วยการรับหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน¹ หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ว่าด้วยการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ”² แล้วแต่กรณี บริษัทจดทะเบียนดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติด้านการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยตามที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์กำหนดแล้วแต่กรณี

4. ขั้นตอนดำเนินการ

1. บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทจัดทำและนำส่งรายงานการกระจายหุ้นของผู้ถือหุ้นสามัญที่เข้าข่ายเป็น Strategic shareholders ณ วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นเพื่อเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี โดยจัดทำแบบแสดงรายงานการกระจายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (SET Community Portal - SCP) ของตลาดหลักทรัพย์และนำส่งเป็นเอกสารตามแบบในเอกสารแนบ 2 มายังตลาดหลักทรัพย์ภายใน 14 วันนับจากวันสุดท้ายที่กฎหมายกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี (วันครบกำหนดนำส่งรายงาน) ตัวอย่างเช่น บริษัทจดทะเบียนที่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี ซึ่งตามกฎหมายกำหนดให้บริษัทต้องจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีภายใน 4 เดือนนับจากวันสิ้นสุด

¹ ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551

² ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ” (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2551

รอบระยะเวลาบัญชี หรือภายในวันที่ 30 เมษายน ดังนั้นบริษัทจึงต้องนำเสนอแบบแสดงรายงานการกระจายดังกล่าวภายในวันที่ 14 พฤษภาคมของทุกปี แต่กรณีที่บริษัทจดทะเบียนที่มีรอบบัญชี 31 ธันวาคม จัดประชุมผู้ถือหุ้นล่าช้ากว่าวันที่ 30 เมษายน บริษัทต้องนำเสนอแบบแสดงรายงานการกระจายภายใน 14 วันนับจากวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท

2. ตลาดหลักทรัพย์จะแจ้งสถานะและการดำเนินการไปยังบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายขาดคุณสมบัติการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยภายใน 15 วันนับจากวันครบกำหนดนำเสนอรายงาน อย่างไรก็ตาม ตลาดหลักทรัพย์เปิดโอกาสให้บริษัทสามารถส่งหนังสือทักท้วงมายังตลาดหลักทรัพย์ได้ หากบริษัทพบว่ามีกรกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยครบถ้วนภายใน 15 วันนับจากวันที่ตลาดหลักทรัพย์แจ้งบริษัท จากนั้นตลาดหลักทรัพย์จะให้เวลาบริษัทในการแก้ไข 1 ปี นับจากวันครบกำหนดนำเสนอรายงาน

3. กรณีบริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายรายย่อยไม่เป็นไปตามเกณฑ์เป็นปีที่ 2 ขึ้นไป ตลาดหลักทรัพย์จะประกาศชื่อต่อสาธารณะให้ทราบ พร้อมกับแจ้งให้บริษัทเริ่มชำระค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มในงวดถัดไป (กรกฎาคมปีปัจจุบัน - มิถุนายนปีถัดไป) ตามจำนวนหรือสัดส่วนรายย่อยที่ขาดและจำนวนปีที่ขาดตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดจนกว่าบริษัทจะแก้ไขเหตุดังกล่าวได้ ดังนี้

ตารางค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่ม

(เท่าของค่าธรรมเนียมรายปี)

จำนวน Free Float ที่ขาด (%)	ปีที่เริ่มจ่ายค่าธรรมเนียมเป็นปีที่				
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	... n
0 < Free Float ≤ 5	1	1.5	2	2.5	...
5 < Free Float ≤ 10	1.5	2	2.5	3	...
10 < Free Float ≤ 15	2	2.5	3	3.5	...

หมายเหตุ : - ในกรณีมีจำนวนรายย่อยต่ำกว่า 150 ราย บริษัทจะต้องชำระค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มเท่ากับบริษัทที่ขาด Free Float ในช่วง 0% < Free Float ≤ 5%

- จำนวนเท่าของค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มตามตารางข้างต้น ยังไม่รวมค่าธรรมเนียมรายปีที่บริษัทจดทะเบียนต้องชำระ
- n หมายถึงอัตราเท่าของค่าธรรมเนียมที่เพิ่มขึ้นทุกปีในอัตราปีละ 0.5 เท่าจากอัตราเท่าของปีก่อนหน้า
- ในการชำระค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่ม บริษัทจดทะเบียนต้องชำระตามระยะเวลาที่กำหนดตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วย อัตราค่าธรรมเนียมในการรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพยจดทะเบียน หรือ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วย บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมในการรับหลักทรัพยจดทะเบียนใน “ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ”
- ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนสามารถดำเนินการกระจายการถือหุ้นได้ครบถ้วนก่อนสิ้นสุดปีค่าธรรมเนียม ตลาดหลักทรัพย์จะคืนค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มตามระยะเวลาที่เหลืออยู่
- สำหรับบริษัทจดทะเบียนตามบทเฉพาะกาลตามข้อ 3 ของประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การดำรงสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2550 ให้ถือว่าปี 2551 เป็นปีที่ 1 ในการเก็บค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่มของบริษัทจดทะเบียนดังกล่าว

ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์อาจผ่อนผันการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่มเฉพาะในปีแรกที่เริ่มจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่ม สำหรับบริษัทจดทะเบียนที่ได้ดำเนินการดังนี้

3.1 บริษัทจดทะเบียนได้จัดทำแผนการแก้ไขคุณสมบัติเรื่องการกระจายการถือหุ้นที่มีมาตรการและกรอบเวลาดำเนินการที่ชัดเจน โดยให้นำส่งแผนการแก้ไขคุณสมบัติดังกล่าวต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 30 วันนับจากวันครบกำหนดนำเสนอรายงานการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย หรือ

3.2 บริษัทจดทะเบียนอยู่ระหว่างรอผลการดำเนินการตามมาตรการของบริษัทในการแก้ไขคุณสมบัติดังกล่าว เพื่อให้มีการกระจายการถือหุ้นครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วย การดำรงสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

ทั้งนี้ ในปีถัดไป หากบริษัทจดทะเบียนยังมีการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ ตลาดหลักทรัพย์จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มในอัตราค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มของปีที่ 2 ตามจำนวน Free Float ที่ขาด กล่าวคือ

1.5, 2 และ 2.5 เท่า แล้วแต่กรณี และจะเรียกเก็บต่อไปตามตารางอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดจนกว่าบริษัทจะสามารถแก้ไขคุณสมบัติได้

หมายเหตุ : ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนไม่นำส่งรายการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยตามวันที่กำหนด ตลาดหลักทรัพย์จะถือว่าบริษัทมีการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วย การดำรงสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

5. การรายงานความคืบหน้า

บริษัทจดทะเบียนที่มีคุณสมบัติการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ เป็นปีที่ 2 ขึ้นไป บริษัทจะต้องรายงานความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาไปยังตลาดหลักทรัพย์ผ่านระบบ SCP โดยรายงานความคืบหน้าครั้งแรกภายในวันที่ 14 พฤศจิกายนหรือ 6 เดือนนับจากวันครบกำหนดส่งรายงานการกระจาย (ในกรณีงวดไม่ตรง) และครั้งต่อไปทุก 6 เดือนจนกว่าบริษัทจะมีคุณสมบัติเรื่องการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยครบถ้วนตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

6. การแก้ไขคุณสมบัติการกระจายรายย่อยไม่ครบถ้วน

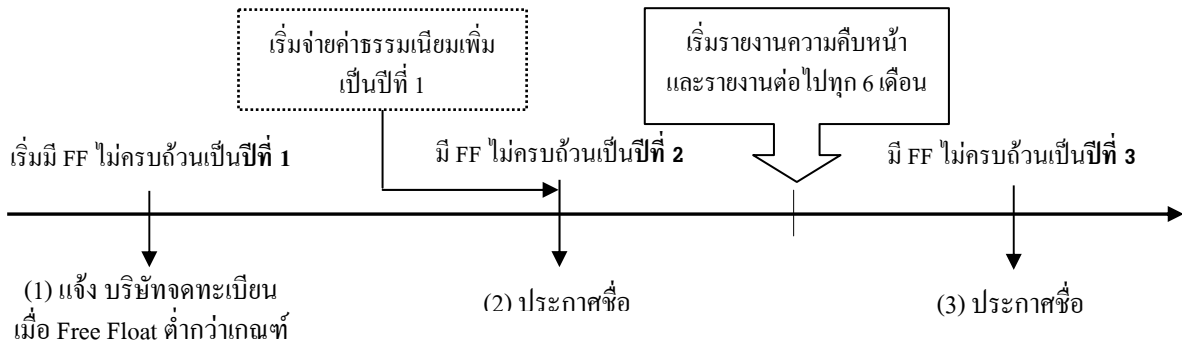
บริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์เป็นปีที่ 2 เป็นต้นไป เมื่อสามารถแก้ไขคุณสมบัติให้มีการกระจายรายย่อยครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดแล้ว สามารถขอให้ตลาดหลักทรัพย์พิจารณาคุณสมบัติเรื่องการกระจายรายย่อยของบริษัท โดยนำส่งแบบแสดงรายงานการกระจายหุ้น ณ วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นล่าสุดตามแบบแสดงรายการในเอกสารแนบท้าย 2 เพื่อประกอบการพิจารณาของตลาดหลักทรัพย์ และหากตลาดหลักทรัพย์พิจารณาเห็นว่าบริษัทมีคุณสมบัติการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว ตลาดหลักทรัพย์จะประกาศต่อสาธารณะว่าบริษัทสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้แล้ว ภายใน 7 วันทำการนับจากวันที่ตลาดหลักทรัพย์ได้รับข้อมูลถูกต้องและครบถ้วน และจะพิจารณาคืนเงินค่าธรรมเนียมที่ได้เรียกเก็บเพิ่มตามสัดส่วนและระยะเวลาที่เหลืออยู่

7. การยกเว้นคุณสมบัติการกระจายการถือหุ้นรายย่อย

ตลาดหลักทรัพย์ยกเว้นคุณสมบัติการกระจายการถือหุ้นรายย่อยสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ โดยการเข้าสู่กระบวนการของศาลล้มละลายกลางและไม่ถูกกำหนดให้ต้องจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ให้หมายถึงบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนและหลักทรัพย์ของบริษัทถูกหยุดพักการซื้อขายเท่านั้น โดยไม่นับรวมบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการผ่านศาลล้มละลายกลางและหลักทรัพย์ของบริษัทยังคงมีการซื้อขายอยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้ ผู้ลงทุนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน

8. ผลบังคับใช้

ตลาดหลักทรัพย์จะใช้ขั้นตอนและแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยตามหลักเกณฑ์ใหม่ข้างต้น โดยเริ่มจากการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัทจดทะเบียนที่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2550 เป็นต้นไป เว้นแต่บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติตามแนวทางดำเนินการกรณีบริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายรายย่อยไม่ครบถ้วน ฉบับเดือนมิถุนายน 2550 ให้ใช้แนวทางดำเนินการกรณีบริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายรายย่อยไม่ครบถ้วนฉบับนี้แทนแนวทางดำเนินการกรณีบริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายรายย่อยไม่ครบถ้วน ฉบับเดือนมิถุนายน 2550 โดยเริ่มจากการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัทจดทะเบียนที่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2549

9. แนวทางชั่วคราว สำหรับปี 2552-2553

เพื่อให้หลักเกณฑ์เรื่องการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยสอดคล้องกับสถานการณ์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ด้านการเงินของโลก และเพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายและให้เวลาแก่บริษัทจดทะเบียนในการปรับตัวมากขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นควรกำหนดแนวทางชั่วคราวในช่วงเวลา 2 ปีนี้ (ปี 2552 - 2553) ดังนี้

- ยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มตามหัวข้อ 4
- ผ่อนผันการรายงานความคืบหน้าการแก้ไขปัญหามาในหัวข้อ 5 เป็นปีละ 1 ครั้ง โดยให้นำส่งพร้อมรายงานการกระจายหุ้นของผู้ถือหุ้นสามัญที่เข้าข่ายเป็น Strategic Shareholders ที่ต้องทำส่งตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใน 14 วัน นับจากวันสุดท้ายที่กฎหมายกำหนดให้บริษัทต้องจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

โดยเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 2 ปี หากบริษัทใดยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มในอัตราที่นับต่อจากปี 2551

ฝ่ายกำกับบริษัทจดทะเบียน

ฝ่ายนโยบายกำกับตลาด

เมษายน 2552